

Առաջնորդի Խօսք

ԲԱԲԳԵՆ ԱՐԹԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
Առաջնորդ՝
Գանատայի Հայոց Թեմին

Սիրելի ընթերցող,

Ահաւասիկ ձեզի կը ներկայացնեմք Գանատայի Հայոց Թեմի Զրիստոնէական Դաստիարակութեան Խորհուրդինոր նախաձեռնութիւններէն մին, «Լուսաւորիչ»-ը՝ եկեղեցին տան մէջ կրօնական ամսաթերթը: Սոյն նախաձեռնութիւնը լոյս պիտի տեսնէ ամիսը մէկ անգամ, որուն նուիրական առաքելութիւնն է եկեղեցին պատրէն դուրս բերել եւ փոխադրել մեր տուններէն ներս:

«Լուսաւորիչ»՝ այս կրօնական ամսաթերթը իր իւրայատուկ դիմագիծով պիտի շօշափէ այլազան կրօնական նիւթեր, հիմնական նպատակ ունենալով ընթերցող հասարակութիւնը եւ մասնաւորաբար մեր երիտասարդութիւնը հաղորդ պահել մեր հոգեւոր ժառանգութիւններուն, անոնց մտքի հորիզոնին առջեւ բանալով սուրբ գրային, եկեղեցագիտական, կրօնական եւ ազգային հոգեւոր արժէքներ:

Հետեւաբար, մեծ ուրախութիւն է մեզի համար այս ամսաթերթով առաւել եւս զարկ տալ հոգեւոր արթնութեան եւ մանաւանդ հոգեւոր պայծառութեան: Վստահ ենք, որ մեր ժողովուրդի զաւակները առաւել կը հարստանան կրօնական գիտելիքներով, հաղորդ կը դառնան աստուածաշունչին, մեր տօներուն, աւանդութիւններուն եւ մանաւանդ իրենց մտքին մէջ տեղ գտած հարցերուն պատասխան կը գտնեն:

Ահա այն մտահոգութիւններով ու յանձնառութիւններով կոչ կ'ընենք մեր եկեղեցւոյ զաւակներուն, սրտեռանդ համախմբուելու հայ գոյութեան միջնաբերդը հանդիսացող Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ շուրջ եւ այնտեղ տարուող եկեղեցանուէր ու ազգօգուտ աշխատանքներուն եւ ծրագիրներուն, նաեւ բերելու պատրաստակամ եւ գիտակից իրենց մասնակցութիւնը:

Թող մեր համայնքը հայ եկեղեցիով վերակենդանացած՝ հզօրանայ իր կառոյցներով, հայ ընտանիքը առողջ մսայ եւ սրբազործուի, հայ անհատը՝ հաւատք, նկարագիր եւ ինքնութիւն դարբնէ ու չայլասերի, եւ վերջապէս՝ բոլորս, որպէս աստուածընտիր ազգ եւ ժողովուրդ, մեր հոգիներու փրկութիւնը երաշխաւորած՝ արժանի ըլլանք երկնքի արքայութեան:

Ի՞նչ է Աստուածաշունչը

Աստուածաշունչը իւրայատուկ գիրք մըն է իր տեսակին մէջ, գուցէ ան քանի մը գիրքերու հաւաքածոյ է: Յաճախ կ'ըսենք, թէ Սուրբ Գիրքը Աստուծոյ շունչով գրուած գիրք մընէ, մարգարէներ, դպիրներ այդ շունչով ներշնչուած, գրի առին Աստուծոյ խօսքը եւ երբեմն մարգարեացան:

Հայերէն լեզուն ըլլալով գեղեցիկ եւ ճկուն լեզու մը, այս գիրքը կոչեց Աստուածաշունչ: Այսօր երբ բանալք Աստուածաշունչը եւ փորձենք կարդալ, անոր մէջ պիտի տեսնենք, թէ տեսակաւոր անուններ կան, տեղերու, վայրերու, անձերու, իշխաններու, թագաւորներու, նոյնիսկ չաստուածներու: Այս տեղանուններուն, անձերուն եւ կամ կատարուած դէպքերուն յիշատակումը մեզի մէկ բան ցոյց կու տան, թէ Աստուածաշունչը պատմական գիրք մըն է, նաեւ պատմութիւն մը բազմաթիւ հեղինակներու եւ կամ մարգարէներու:

Աստուածաշունչը կարդալու համար մտքի մէջ պէտք է ունենալ հետեւեալ շարքը եւ կամ դասաւորումը:

1. Աստուածաշունչին պատմութիւնը
2. բաժանումները անոնց նիւթերով
3. ուսումնասիրելու կերպը եւ աւելի ուշ՝ հեղինակներ, հեղինակութիւն, ներշնչականութիւն, լեզու, ոճ եւ կանոնակա-նացումը

Վերջապէս, զգոյշ պէտք է ըլլալ եւ աղօթքով մօտենալ Աստուածաշունչի ընթերցանութեան, որովհետեւ անկկա հոգիին սնունդ, մտքին իմաստութիւն ու լուսաւորում առթող Աստուծոյ կենդանի խօսքն է: «Ճանաչել Չիմաստութիւն եւ Չիրատ, Իմանալ Չբանս Հանճարոյ»:

Ճիշտը Գիտնանք

Ի՞նչ կը նշանակէ Խաչակնքել:

Խաչակնքել կը նշանակէ վա-հանով պաշտպանուիլ չար ներգործու-թիւններու դէմ:

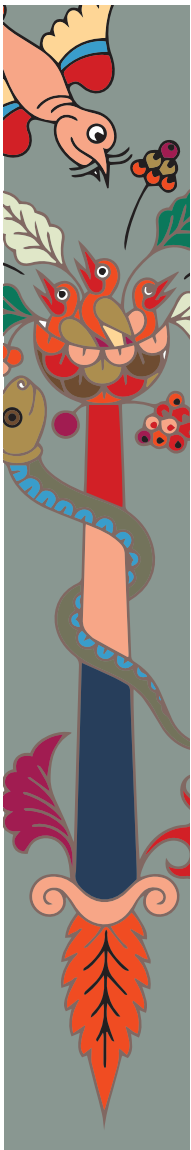
Նաեւ յիշել մեր Փրկիչին Խաչին վրայ մահը՝ մարդկութեան ազատութեան (փրկութեան) համար:

Խաչակնքելով Աստուծոյ օգ-նութիւնն ու ողորմութիւնը կը խընդ-րենք, ո՛չ մեր բարի գործերուն ի պա-տասխան, այլ խաչեալ Յիսուս Զրիս-տոսի գութին ապաւինելով:

ՀՈԳԵԻՈՐ ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ

Ի՞նչ է ապատությունը

Յովհաննու աւետարանին մէջ կը յիշուի հետեւեալ խօսքը, ուր կ'ըսէ. «Ճշմարտութիւնը պիտի գիտնաք, եւ այն ճշմարտութիւնը պիտի ազատէ ձեզ»: (Յովհ. 8:32)

Աշխարհի վրայ չկայ մարդ մը, որ չսիրէ ազատութիւնը: Զկայ ազգ մը, որ չէ պայքարած իր երկրի խաղաղութեան ու ազատութեան համար: Աստուած ազատ ստեղծեց մարդը, որովհետեւ ազատութիւնը մարդկային մտքին թռիչք տուող եւ անոր հոգիին սլացք տուող շնորհքն ու պարգէնն է: Ազատութիւնը մարդը վստահեցնող եւ հոգիին ուրախութիւն եւ պայծառութիւն տուող ամենէն տարրական եւ պարզ իրաւունքն է մարդուն:

Սակայն, ինչ է ազատութիւնը: Ինչո՞ւ ստեղծուած է այս բառը, ինչպէս կրնանք ազատ ապրիլ եւ կամ ինչպէս կրնանք բացատրել այս բառը: Եթէ ազատ չենք ուրեմն գերի ենք, կաշկանդուած ենք, փրկութեան կարիքը ունինք:

Գերութեան Տեսակները շատ են, ըլլան անոնք քաղաքական, ընկերային, հասարակական, առտնին, ընտանեկան եւ հասնելով մինչեւ մարդ անհատին: Մենք բոլորս գերիներն ենք մեր շրջապատին պարտադրած սահմանումներուն, մեր մտքին, մեր հոգիին: Կատարեալ ազատ մարդ չկայ. եթէ երկինքի աստղերը չպահէն իրենց երկնային դրութեան կարգն ու սարքը, տիեզերքը կը բանդուէր, ու աշխարհը փլուզումի կ'ենթարկուէր: Այնպէս է նաեւ մարդուն կեանքը. մինչեւ այն ատեն որ կապուած ենք այս կեանքին, կ'ապրինք կը շնչենք, իրարու հետ յարաբերութեան մէջ կը մտնենք, ուրեմն մենք յարաշարժ, միշտ շարժող էակներ ենք, եւ մեր ազատութիւնը կը վերջանայ հոն, ուր ուրիշներ կը սկսի:

Միայն Աստուծոյ ճշմարտութիւնն է, որ մեր կեանքի ձեւը, մեր նիստն ու կացը, մեր գործերը, մեր հոգեմտաւոր ամբողջ ներաշխարհը կրնայ կազմաւորել եւ իմաստաւորել այնպիսի կատարելութեամբ, որուն միջոցաւ մենք կրնանք հասնիլ ազատութեան գաղափարի ճշմարիտ հասկացողութեան ու առաքինութեան:

Լաւրան Լոր. Պաշտան

Վկայութիւն

Երբեմն մեր կեանքին մէջ կարելի է մարդոց սովորական վարուելակերպէն շեղիլ եւ փորձել քիչ մը համբերութեամբ Աստուծոյ վրայ վստահիլ, միեւնոյն ատեն դիմացինին ալ հասկնալ իր նեղութեան մէջ: 15 տարիներ առաջ էր, տակաւին Նոր երկրորդականս աւարտած էի եւ ուսման դասընթացքի կը հետեւէի, բազմաթիւ անգամներ գործի դիմումներս մերժուելէ ետք անփորձութեան պատրուակով, ընդունուեցայ ընկերութեան մը մէջ, իբրեւ սկսնակ պաշտօնեայ: Հազիւ երեք ամիսներ աշխատած, գործատերը մեծ դժուարութիւններու հանդիպեցաւ եւ անկարող եղաւ գործաւորներուն ամսականները ամբողջութեամբ վճարել: Դժգոհ Գործաւորները յաճախ կը վիճաբանէին իր հետ, ոմանք Նոյնիսկ կը սպառնային զինք յանձնել ոստիկանութեան: Օրէ օր վիճակը կը վատթարանար: Ամսական ոչ մէկ վճարում կը ստանայի...բայց եւ այնպէս գործի կու գայի, Նոյնիսկ ծնողքէս առնելով ճանապարհի ծախսս: Մայրս կ'ըսէր՝ արդարին իրաւունքը չի կորսուիր: Գործատերը զիս դուրս չէր դնել եւ կը խոստանար վճարել ինծի: Կը նեղուէի, կ'ըսէի ինչո՞ւ այսպէս եղաւ, որովհետեւ կը սիրէի գործս. սակայն չէի կրնար գործը ձգել:

Այսպէս վեց ամիսներ անցան, շատ մը գործաւորներ կռուեցան ու լքեցին, իսկ ես ոչ մէկ վճարում ստացայ: Գործատերը, որ խղճամիտ մարդ էր, կանչելով զիս ըսաւ. «Ներողամիտ գտնուիր, պիտի չկրնամ վճարել, մեղք ես, չեմ ուզեր, որ այսպէս անվճար աշխատիս»: Յուսափաք եղայ, բայց ուզեցի քաջալերել զինք, որ իր վստահութիւնը Աստուծոյ վրայ դնէ, քանի կը հաւատամ, որ որքան հաւատքնիս մեր Աստուծոյն վրայ դնենք, այնքան աւելի Աստուած կը գործէ մեր կեանքերէն ներս: Յիշեցի Հայաստան այցելութիւնս (այդ տարիներուն Հայաստանի մեծ մասը աղքատութեան մէջ էր): Ուզեցի որ իր յոյսը չկորսնցնէ, դժուարութիւնները կ'անցնին ըսի, քաջալերեցի եւ արցունքներով մեկնեցայ գործատեղէն:

3 ամսուան ընթացքին իմ աղօթքի կեանքս զօրացուցի եւ Տիրոջ քաղցրութիւնը զիս զօրացուց...Տերը հիմնալի գործեր կ'ընէ, երբ մենք անկեղծօրէն մօտենանք... Փառք կու տամ Տիրոջ ոչ միայն ինծի Նոր գործ մը տուաւ, այլ նաեւ ամանորի տօնական օրերուն ինծի յանձնեցին գարթ մը, մէջը աշխատավարձս իր ամբողջութեամբ: Երբ հեռաձայնով շնորհակալութիւն ուզեցի յայտնել, գործատերը ըսաւ. «Դուն միակն էիր, որ զիս վար չգարկիր եւ հասկցար իմ վիճակս, ասիկա քու իրաւունքդ է»:

Կրիստոս

Փնտռուած խոնարհութեան ճամբան

«Իրարու հետ համախոհ եղէք, ուրախակից եւ ցաւակից իրարու, եղբայրասէր, գթասէր եւ խոնարհամիտ»
(Ա. Պետրոս 3:8)

Պետրոս Առաքեալ իր առաջին նամակին մէջ քրիստոնէաներուն կ'ուղղէ իր խօսքը՝ ամրապնդելու իրենց հաւատքին մէջ եւ միաժամանակ կը պատգամէ ապրելակերպ մը, որ յատուկ պէտք է ըլլայ ճշմարիտ քրիստոնէային:

Վեց բառերով իր պատգամը կ'ուղղէ. «Համախոհ, ուրախակից, ցաւակից, եղբայրասէր, գթասէր եւ խոնարհամիտ»: Ես շեշտը պիտի դնեմ վերջին բառին վրայ՝ խոնարհամիտ:

Ինչ է խոնարհութիւնը: Ո՞վ է խոնարհ մարդը: Խոնարհութիւնը առաքինութիւն է եւ մանաւանդ քաջութիւն: Երբեմն խոնարհութիւնը կը շփոթեն խեղճութեան հետ: Խեղճ մարդը չի կրնար քաջ ըլլալ, չի կրնար ինքզինք Նուիրել, տալ ուրիշին, իր նմանին: Քրիստոս խոնարհութեան առաջին դասը տուաւ իր իսկ Աստուածային բարձունքէն խոնարհելով մարդուն օգնելու համար: Իր աշակերտներուն ոտքերը լուալով ըսաւ. «Դուք ինծի տեր եւ վարդապետ կը կոչէք եւ ճիշդ կ'ընէք: Եթէ վարդապետը եւ Տերը ձեր ոտքերը լուաց, հապա որքան եւս դուք Նոյնը պէտք է ընէք իրարու նկատմամբ»: Իսկական եւ ընդունելի աղօթքի մասին խօսելով փարիսեցիին եւ մաքսաւորին ընդմէջէն շեշտեց. «Ով որ իր անձը կը խոնարհեցնէ՝ պիտի բարձրանայ»:

Խոնարհ մարդը,
1.- ՉԱստուած կը ճանչնայ: Կը ճանչնայ անոր մեծութիւնը, կարողութիւնը, իրեն շնորհած բոլոր պարգէնները եւ մանաւանդ սերը իրեն հանդէպ:

2.- Իր նմանը կը ճանչնայ: Եթէ մարդը իր նմանը չճանչնայ, չի կրնար անոր ճիշդ ձեւով օգնել: Ինքզինք աւելի գերադաս չի նկատեր անկէ, այլ անոր մէջ կը տեսնէ Աստուծոյ պատկերը եւ կը զգայ անոր մշտական ներկայութիւնը:

3.- Ինքզինք կը ճանչնայ: Աստուծոյ տեղ չի դնէր ինքզինք, այլ կը գիտակցի, որ ինչ որ ունի, իրեն տրուած է ի վերուստ Աստուծոյ կողմէ: Ըստ այնմ ինքնախնայաբար պահուած կը մօտենայ իր անձին նկատմամբ եւ կը խոստովանի իր սխալները ու ըստ այնմ կը սրբազրէ զանոնք:

Եթէ խոնարհ է մարդը, այն ժամանակ համախոհ կ'ըլլայ իր նմանին, ուրախակից եւ ցաւակից կը դառնայ, եղբայրասէր եւ գթասէր կը դառնայ իր նմանին հանդէպ:

Եւ եթէ այսպէս ապրի մարդը, այսօրուան աշխարհը խաղաղ ու համերաշխ աշխարհի կը վերածուի, եւ մարդիկ իրարու հետ սիրով եւ հանդարտութեամբ կ'ապրին, իրարու կ'օգնեն, ուրախակից կը դառնան իրարու եւ զիրար կը մխիթարեն՝ միմեանց ցաւը մեղմացնելու: Այն ատեն, այս աշխարհէն միանգամընդմիշտ կը վերանան ատելութիւնը, նախանձը, չարութիւնը, նենգութիւնը եւ թշնամանքը իրարու նկատմամբ եւ բնականօրէն կ'իշխէ սերը, համերաշխութիւնը եւ խաղաղութիւնն ու արդարութիւնը:

Երանի՛ այսպիսի աշխարհի մը մէջ ապրինք եւ ինչո՞ւ չկարենանք ապրիլ, երբ Աստուած տուած է մեզի այդ կարելիութիւնը, տրամաբանութիւնը, միտքը եւ ազատութիւնը:

Ընտրենք այս ճամբան... սիրոյ, խաղաղութեան եւ խոնարհութեան ճամբան:

Բաբգին Արթ. Զարեան

Ի՞նչ է աղօթքը

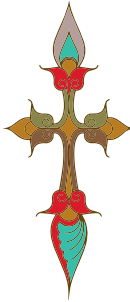
Աղօթքը մարդու գրոյցն է Աստուծոյ հետ: Ան կրնայ սեփական, անձնական խօսքերով կամ գրուած աղօթքի բառերով ըլլալ, բարձրաձայն եւ կամ մտքով: Բոլոր պարագաներուն, Աստուած կը լսէ մեզ եւ կ'արձագանգէ: Թէեւ բոլորը չեն կրնար գիտնալ, թէ Աստուած կը լսէ մեզ, եւ իր ձեւերով կը պատասխանէ, սակայն բոլորն ալ պէտք է վստահ ըլլան, որ իրենց աղօթքը երբեք ի զուր չ'անցնիր, այլ պէտք է հաւատքով խօսիլ Աստուծոյ հետ:

Եթէ աղօթքով մեր խնդրածը չի տրուիր եւ հակառակը կը կատարուի, պէտք չէ կարծել, որ Աստուած չի լսեր մեր աղօթքը, այլ խոնարհաբար պէտք է ընդունիլ, որ ան տուած է, ինչ որ անհրաժեշտ է մեզի, որքան ալ այդ անցանկալի թուի: Կարելորդ այն է, որ աղօթքով բոլոր իղծերդ յանձնես Աստուծոյ, հաւատալով որ անոնք չեն հակասեր պատուիրաններուն, ապա Աստուած անպատճառ կ'իրագործէ:

Archbishop Papken’s Message

Dear reader,
It is with great pleasure that we present to you Lousavoritch, the Church in your Home, religious monthly newspaper. An initiative on behalf of the Armenian Prelacy of Canada, the new Lousavoritch newspaper will be published once a month and its divine mission will be to bring our church into your homes. This Lousavoritch newspaper, with its unique approach will feature a variety of religious topics and its main goal will be to encourage our community members, especially the youth and the young families, to participate in our spiritual heritage and to enlighten them with scriptures related to our religious, cultural and spiritual values. It will accordingly be a great joy for us to awaken spirituality through this monthly. We hope that our children will become further enriched with knowledge about their religion, the Holy Bible, our holidays, traditions and especially, we hope to provide them with the answers they may be looking for. With these concerns and engagement, we invite the children of our church to come together and bring their participation, expertise and knowledge to the activities of our church and our community. May our community and its institutions find strength in the Armenian Church. May our Armenian families and individuals remain strong in our faith and our culture and may we all find solace in our savior and find ourselves worthy of heaven.

Message de Prelat

Cher lecteur,
C’est avec un grand plaisir que nous vous présentons le mensuel religieux, Lousavoritch, l’église chez vous. Le nouveau mensuel Lousavoritch est l’initiative de la Prélature arménienne du Canada et sa mission divine est d’apporter l’église chez vous. Le mensuel Lousavoritch avec son approche unique présentera une variété de sujets religieux et son but principal sera d’encourager les membres de notre communauté, spécialement les jeunes, de participer dans notre héritage spirituel et de les éclairer avec des textes sacrés reliés à nos valeurs religieuses, culturelles et spirituelles. Ça va être une très grande joie pour nous d’éveiller la spiritualité avec ce mensuel. Nous espérons que nos enfants seront plus enrichies avec des connaissances sur leur religion, la Sainte Bible, nos fêtes et nos traditions et de plus, d’offrir des réponses à leurs questions. C’est avec ces soucis et cet engagement que nous invitons les enfants de notre église de se regrouper et de participer dans les activités de notre église et communauté avec leurs expertises et connaissances. Je souhaite que notre communauté et ses institutions trouvent de la force dans l’église arménienne et que nos familles et nos individus restent fermes dans leurs fois et notre culture et j’espère que nous trouverons tous du réconfort dans notre Sauveur et que nous serons dignes de parvenir au ciel.

Youth
Jeunesse

Have you ever thought about Jesus as a young person?

Every time we speak about Jesus, we refer to him as “the Son of God”, “the Messiah”, “the Savior”, “the God-man”, and as Christians we believe he truly is all that. As Christmas season draws near we will hear about “baby Jesus” and his nativity story, which can be very heartwarming and meaningful for many Christians. Between the “baby Jesus” and the “God-man” we hardly consider Jesus as a young person, who died at the very young age of 33 and... changed the course of human history! There have been other influential young people in ancient history, such as Alexander the Great, who conquered the world by the power of his strong and organized army, and died at the young age of 33 too. Compared to Alexander, all Jesus had during his lifetime, was a small group of 12 disciples. There are many influential young people in our times, who, undeniably, are successful in their careers, who have achieved great heights in their business, and some of whom have contributed to different charities. As I was preparing this reflection on young Jesus, I came across the following young billionaires under 40 years of age: Mark Zuckerberg (worth \$34 billion), Dustin Moskovitz (worth \$8.1 billion), Jan Koum (worth \$7.6 billion), Scott Duncan (worth \$7 billion), Elizabeth Holms (worth \$4.5 billion). Compared to these billionaires, Jesus was the poorest of the poor. Coming from a modest family, born in a small and insignificant village in Palestine, he suffered the loss of his father as a teenager, worked as a carpenter to provide for his mother and himself, didn’t have any formal education. With no army and no wealth, what makes young Jesus different from Alexander the Great and from the young billionaires of our times? Napoleon acknowledged Jesus’ superiority over him and Alexander the Great by stating that neither he nor Alexander have been able to achieve, by the power of their armies, what Jesus has achieved by his teaching on love! Yes, love. I believe it was Jesus’ sacrificial love that drew people near to him and still does.

Young
Jesus a reflection

Contrary to Alexander, who tried to conquer the world and subdue all to his reign, and unlike the billionaires, who have piled up billions of dollars (only giving a very insignificant portion of their wealth to charity), Jesus conquered the world with his love and his wealth is the hearts and souls of billions upon billions of believers, who have dedicated their lives to him and have determined to continue his mission in this world, the mission of sacrificial love. At first glance, one might think that Jesus’ story ends in a very tragic way. He was condemned to the most excruciating death penalty of his time: crucifixion. His followers left him, some of his most intimate friends denied to have ever known him. He was abandoned by all, left hanging on the cross. Nevertheless, no one in human history has been so much loved, worshipped, and even died for as Jesus. Not only Christians, but almost all other religions revere this young man as a great philosopher, a grand master, a prophet of God. Even atheists, such as Bertrand Russell, consider him as a great moral teacher. The final three years of his life were so full of extraordinary deeds that he became a “celebrity” in his time; he was loved and followed by many people, who admired him, marveled at his miracle working abilities, who were amazed at his authoritative teachings, and who called him “lord” and “master”. Alexander has become history. Billionaires will be replaced by others, and as we don’t remember the names of the previous top billionaires, in the coming decade we won’t remember the names of the current top billionaires. But Jesus? Yes, his story might seem to have ended tragically, and yet this mysterious young man, changed the course of human history more than anyone else, and his story speaks volumes about the power of the sacrificial love. Hence, how do you, as a young person, define success? Is it about how much you receive and achieve, or is it about how much you love and give? The life of the young Jesus exhorts us to choose giving over receiving, and loving people over achieving great heights. At the end of the day, what really matters is how much love you have given and how much love you have received. That’s what counts, that’s what defines a successful life, and that’s what young Jesus teaches us when he says: “You must love the Lord your God with all your heart, all your soul, and all your mind. This is the first and greatest commandment. A second is equally important: ‘Love your neighbor as yourself.’ The entire law and all the demands of the prophets are based on these two commandments.” (Matthew 22:37-40). Take a minute to ponder on these words from someone who has gained the admiration and respect of almost all religions and races, and who is worshipped by almost two billion followers, and who is for me the most “successful” young person in human history.

Father Keghart Keskalian

Ի՞նչ է եկեղեցին

Յիսուսի Համբարձումեն ետք, առաքելները Աւետարանի լույսը տարածելու համար ճամբորդեցին քաղաքներ եւ երկիրներ: Անոնք Նախ ընտրեցին այն երկիրները, ուր արդէն իսկ հրեական գաղութներ կային: Տեղացիները, պաղեստինցի բնակիչները հրեայ գերիներ բերած էր եւ հայաշատ քաղաքներուն մէջ տեղաւորած: Այնպէս որ զարմանալի չէ, որ Ս. Թադէոս եւ Ս. Բարթողիմէոս առաքելները ճամբորդեցին մինչեւ Հայաստան:

Պետք է յիշել Նաեւ Արքար թագաւորի հիւանդանալը եւ Յիսուսի խոստումը, թէ Յիսուս Արքար թագաւորի Եղեսիա երթալու հրաւերը կը մերժէ, բայց կը խոստանայ, որ իր առաքելներէն մէկը կ'ուղարկէ թագաւորին: Արքար թագաւորը, որ կը յիշուի որպէս հայոց թագաւոր, կը բժշկուի Ս. Թադէոս առաքելին կողմէ եւ կը հաւատայ ու կը դաւանի քրիստոնէութիւնը:

Ս. Թադէոս Յիսուսի խոստումը կատարել է ետք, քարոզելով կը շրջի Հայաստանի մէջ տարբեր վայրեր. կը հասնի Արտագաւառի Շաւարշան գիւղը, Սանատրուկ թագաւորի ամառանոցը: Սանատրուկը սպաննել կու տայ Ս. Թադէոս առաքելը, Նաեւ իր աղջիկը՝ Սանդուխտ կոյսը, քրիստոնէութիւնը ընդունելուն համար: Առաքելի գերեզմանին վրայ ապագային կը կառուցուի Ս. Թադէի սբանցելի մայրավանքը: Վանքէն քիչ հեռու կը գտնուի Ս. Սանդուխտ կոյսի գերեզմանը:

Ս. Բարթողիմէոսը, որ ծանօթ է Նաեւ Նաթանայէլ անունով, իր քարոզութիւնը կը սկսի պարսիկներու եւ պարթեւներու շրջաններէն, Հնդկաստանի սահմաններէն: Հայաստանի մէջ կը քարոզէ սկսելով Սիւնեաց Նահանգէն եւ կը հասնի Աղբակ, ուր կը Նահատակուի: Ս. Բարթողիմէոսի Նահատակուած վայրին մէջ կը կառուցուի Ս. Բարթողիմէոս Վանքը: Այժմ վանքը մեզի չի պատկանիր:

Այս վաւերական աւանդութեան համաձայն, մեր առաջին լուսաւորիչները՝ Ս. Թադէոս եւ Ս. Բարթողիմէոս առաքելները, քրիստոնէութիւնը քարոզեցին Հայաստանի մէջ եւ հաստատեցին Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին:

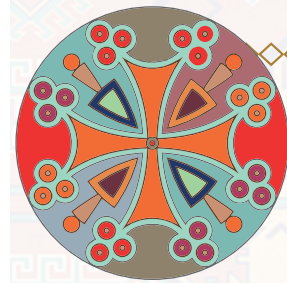
Հայեցի Դաստիարակութիւն

Ի՞նչ կը նշանակէ հայեցի դաստիարակութիւն:

Դասական իմաստով, հայեցի դաստիարակութիւնը կ'ենթադրէ, որ անհատը՝ «հմուտ ըլլալ հայերէն լեզուին, քաջատեղեակ՝ հայոց պատմութեան, հայ եկեղեցւոյ դաւանանքին ու անոր պատմութեան, լայնօրէն ծանօթ հայկական մշակոյթին, իրազեկ՝ հայ ժողովուրդի ներկայ իրավիճակին ու այսօրուան ինտիմներուն, եւ վերջապէս, հաւատացող ու յանձնառու՝ հայութեան ապագայի երազներուն եւ Հայաստանի նպատակներուն»:

Սփիւռքի մէջ ինչպէ՞ս կրնայ Նոր սերունդը հայ ըլլալ եւ հոգիով հայ մնալ: Ո՞վ պէտք է ստանձնէ Նոր սերունդին հայեցի դաստիարակութիւն տալու պարտականութիւնը:

Ինչպէս անցեալին, Նոյնպէս ներկայիս եւ ապագային Նաեւ՝ ծնողք, ուսուցիչ, եկեղեցի, եւ կազմակերպութիւններ ՀԱՒԱԶԱԲԱՐ պարտին ստանձնել Նոր սերունդին հայեցի դաստիարակութեան պատասխանատուութիւնը:

Լեզու

Սորվեցուր մեզի, ճիշտ Տեր,
որ տեսնենք եւ օգտագործենք
ծառայութեան ամեն առիթ:

Տակք՝
առանց փոխարժէքը հաշուելու,
Պայքարինք՝
առանց վիրաւորելու,
Աշխատինք՝
առանց հանգիստ փնտռելու,
Ծառայենք՝

առանց վարձատրութիւն ակնկալելու,
այն գիտակցութեամբ՝ թէ
Քու կամքդ է, որ կը կատարենք:

(Ս. Բարսեղ Կեսարացի Հայրապետ)

ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ

Գիտէի՞ր թէ

Գիտէի՞ր, թէ Կիրակի բառը յ առաջ եկած է Յունարէն Ըրրիաքիս բառէն, որ Ըրրիստոս կը նշանակէ, անոր համար ամէն Կիրակի եկեղեցի կ'երթանք աղօթելու Յիսուսին, մեր ընտանիքին ու բոլորին համար:

Մանկական Աղօթք

Հայր մեր, տուր մեզ տուր քո շնորհ, լի ու լի ամէն օր.
Հայր մեր կեանք տուր մեր հայրիկին, կեանք տուր մեր մայրիկին.
Հայր մեր, մեզ պահէ քո աջով, մեզ օրհնէ սուրբ խաչով.
Հայր մեր Դու պահապան մեր:

Կոմիտաս Վարդապետ